

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De singulis criminibus, q[ui]bus populus christianus est irretitus. Cap. 28

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

DE SINGVLIS CRIMINIBVS, &c.

Deute. 28 mi sui abominationem operari nititur. Nemo præterea explicare potest, quanta
 Iob. 31 alia inter coniuges discrimina, vel quot sint exorbitantiæ aliarum mulierum, quæ
 Ezech. 22 apostotare faciunt etiã sapientes. Suo enim inhonesto ornatu, vultu placito, dete
 Eccî. 19 cto collo, nitido gutture, & tumidis mamillis lasciuam vehementius pronocãt vi
 Eccî. 26. rore, nã etiã in extollentia oculorũ & in palpebris agnoscit fornicatio mulieris, &
 Eccî. 19 exaltatio oculorũ est dilatatio cordis. Ideo docet scriptura: Ne intenderis fallaciæ
 Prouer. 5 mulieris: Fauus em̄ distillans labia meretricis, & nitidius oleo guttur eius: nouissi
 ma autẽ illius amara, lingua eius quasi gladius biceps, pedes eius descẽdunt in mor
 tem. Item nequitia mulieris immutat faciem eius, breuis omnis malitia super ma
 litiam mulieris, mulier primatum habens, est contraria viro suo. A muliere quoq;
 Gene. 3 initium factum est peccati, & per illam omnes morimur: nam mors est pœna pec
 cati primorum parentum.

XIX § Vides nunc per præmissa in singulis Christianæ plebis ordinibus
 innumerabilia patere vitia; propter quæ timendum est catholicã fidem in nostris
 ecclesiæ partibus breui esse periturã, & nostra culpa; commissa indubitata esse iu
 dicia diuina contra nos vltionis & pœnarum, quas dabimus nos miserimi mortu
 lis. Siquidem non miserebitur, nec parcet populo insipienti sapientissimus iudex.

Esa 27 Ad quem Catha. Senen. clamat: O deitas, in tempore, quo mundus iacebat infir
 Cath. Senen. mus, misisti huc vnigenitum tuum tanquam medicum: modo video mundum to
 ofone. 12 taliter iacentem in morte, tãta quidem vt in ista visione anima mea deficiat. Qua
 Roma. 6 lis nũc modus erit suscitãdi mortuum, quem olim dũtaxat ægrotum medicasti im
 mensa difficultate ytpote morte filij, cui mors vltra non dominabitur. O si Catha
 rina hodie esset in mundo, qualiter clamaret?

De singulis criminibus, quibus populus Christianus est irretitus.
 Capitulum XXVIII.

Iudas Thaddæus Apostolus præmonstrauit, quoniam in nouissimis diebus
 (vt pote nostris iam temporibus) veniet, prout modo venerunt illufores se
 cundum sua desideria ambulantes, non in pietate, sed in peccatis mortali
 bus, quæ enumerat his verbis: Væ illis, scilicet inuidis, qui in viam Cain abie
 runt, & errore Balaan mercede effusi sunt, qui videlicet ex auaritia munera aman
 tes, peruertunt iudicia seu concilia. Et in contradictione, id est, inobedientia Cho
 re perierunt, vel perire meruerunt, hi. f. gulosi in epulis suis maculæ conuiuantes
 sine timore semetipsos. f. immoderate pascentes. Sequitur quoad superbos. Nubes
 sine aqua quæ à ventis circumferunt. Arbores autumnales infructuose (denotat
 i. eo. §. 1. i. ca. 55. §. 7. i. c. 25. §. 3. & i. eo. §. 2. i. c. 25. §. 10 & i. eo. §. 3. i. eo. §. 4 i. eo. §. 10 i. eo. in fine.

I § In primis Iudas Apostolus per Cain annotat inuidiã. Cain enim ex
 Gene. 4 inuidia occidit fratrem, ita & maligni inuidi iustos per oblocutiones quotidie spi
 Iob. 5. ritualiter occidũt, qm̄ inuidia occidit paruulum, putredoq; est ossiũ. Qua quidem
 Prouer. 14 inuidia nunc totum penẽ humanũ genus inficit, maxime circa crimen detractio
 Hieronym⁹ nis. Nam rarus est qui ita irreprehensibilem velit exhibere vitã suã, vt non liben
 ad celiãtiam. 2. q. 7. laicos tius reprehendat alienam. Et frequenter paucorum vitium diffunditur in omnes
 cum si velut infesti laici (quorum spiritus concupiscit ad inuidiam) solent omnem clerũ
 Iaco. 4 vituperare ob culpam aliquorum criminorum clericorum. Hoc fit stimulo inui
 6. q. 1. sunt diã. Gregorius nempe existimat peius malum non esse quã Christianos suis in
 plurimi uidere sacerdotibus, quod ad præsens est commune omnium laicorũ, qui nequam
 Eccî. 14. suo oculo de ecclesiasticis personis sinistras sumunt suspitiones, & putent se melio
 Roma. 1. res si clerum laceffant. Illi detractores æquivalent homicidis, quia priuant ani
 Psalm. 36 mam vita dum interuertunt hominis virtutes, quibus anima viuit. Ideo Apo
 stolus Paulus detractores deo odibiles esse affirmat, qui retribuunt mala pro bo
 nis, detrahendo clero pro populo quotidie oranti, & sic sequenti bonitatẽ, id ẽ, di
 uinam

§.c.15. §. in prin. & §.c. 41. §.5
 §.c.20. §.12
 §.c.2. §.8
 §.c.32. §.15
 §.c.27. §.4
 §.c.23. §.1
 §.c.25. §.3
 §.c.25. §.10
 & §.eod. in prin. & §.c. eo. §.8
 C. de. n. of. testa. l. si quis suo.
 §.c.27. §.14
 §.c.15. §.29
 §.c.10. in pri.
 & §.c.39. §.4
 §.c.74. §.6
 §.c.30. §.10
 §.c.10. in pri.
 §.c.26. §.10
 §.c.33. §.6

uinam veritatem, quæ in præfenti feculo odium parit. Nam qui detrahit fratri, detrahit legi: vnde detractores vocant abominatio hominum. Contra eos loquitur dominus per Prophetam: Væ genti peccatrici, populo graui iniquitate, femi ni nequam, filijs sceleratis, dereliquerunt dominum, blasphemauerunt sanctum Israël, abalienati sunt retrorsum, à planta pedis vsq; ad verticem non est in eo sanitas. Propter hoc ait dominus: Heu ego vindicabor de inimicis meis. Ait quoque Psalmista: Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum, molas leonum confringet dominus, ad nihilum deueniet tanq; aqua decurrens. Itaq; deus conuertit, id est, indu raut cor eor. s. laicor, vt odirent populū eius, & dolū facerēt in seruos eius, vtpo te in ecclesiasticos. Et infra: Cogitauerūt iniquitates in corde, tota die cōstituerūt prælia, acuerūt linguas suas sicut serpentes. Quocirca beatus Petrus cauere laicor detractionem clericos docet, dicēs: Obsecro vos abstinere à carnalibus desiderijs, cōuersionem inter gētes, id est, laicos habentes, vt in eo quod detrectant de vo bis tanq; de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerent.

II § Secūdo, Thaddæus taxat auaritiā per Balaan, qui male pro merce de diuinavit. Et representat eos qui se propter quæstū exponūt, quorū cor auaritia n̄ sequit. Fastui nempe & luxui quasi omēs incumbimus, ad quorū expletionē vt res subsit, auaritia crebrescit, quæ nō in suis cōtenta finibus, aliena non modo ambire, sed rapere & inuadere molitur, quos comprimere valemus, eos iure vel iniuria etiā spoliāmus. Vnde dicit apud Cat. Senē. Auari faciūt veluti talpa, quæ de terra nutritur, sic illi inhiant terrenis. Hinc oriuntur homicidia, furta, rapinæ, prodisiones, illicita lucra, iniustitia, impietasq; contra proximū. Hæc auaritia est in capite omnium à minimo vsq; ad maximū: siquidem eidē omēs ferme studēt homines, quorū oculi & cor ad auaritiā. Quæ est simulachrorū & idolorū seruitus: quia auaro nihil scelestius, qui colit nummos tanquā deos, vel eius ad deum oratio aurum desiderat, vel dei culturam propter temporalia negligit. Illa proh pudor auaritia & temporalium cupiditas latissima vorago totum pene mundum affligit estq; materia omnium malorū. Hinc Poeta: Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames. Iustitia quoq; ac omnis debitus ordo violatur auro. Auaritia quidem ad quoduis vitium quotidie impellit homines, in quibus continue magis crescit, propterea legitimis aliquādo ictibus à deo feriemur, Propheta præconizante: Væ ei qui multiplicat nō sua, vsquequo aggregat contra se densum lutum? Væ qui congregat auaritiā malā domui suæ, vt fit in excelsio nidus eius, & liberari se putat de manu mali. Deus nāq; propter iniquitatē negotiatiōis & mercātia, vbi crebra fit peioratio, & iniusta bonorū accumulatio, olim immisit pestilentia & alias plagas. Vir em̄ multum iurans implebit iniquitate, & non discedet de domo illius plaga. Præcipit igitur saluator noster, dicens: Cauete ab omni auaritiā, quia non in abundantia cuiusquam vita eius est ex his quæ possidet.

III § Tertio p Chore (q; contradixit Moyfi, & cōtra eum seditionē mouit, ideo terra ipsū absorbit) denotat inobedientia, qua p vnus homis excessum pētores cōstituti sunt multi. Inobediētia enim uero intantum nūc inoleuit, vt nec filius patri, nec seruus dño, nec subditus superiori obediat, nisi metu tenus. Nam vnusquisq; nitit sui maioris iussionē contēnere, qm̄ multæ sunt puaricatōes eorū, & cōfortata sunt auersiones eorū. Præuaricatio em̄ mādatorū prope in cōsuetudinem est hodie deducta. Atat pētm̄ ariolandi est nō obedire, & scelus idololatriæ nō acquiescere. Nostram igit rebellionem in nobis proculdubio statim vindicabit omnipotens, qui vnica Adæ inobediētiā tāta labe prostrauit: siquidē oīs puaricatio & inobediētia accepit iustam mercedis retributionem. Alioquin obediētia humilibus nil prodesset, si contemptus contumacibus non obesset.

III § Quarto Apostolus inducit gulam ibi: Hi scilicet homines moder ni, sunt in epulis suis &c. Nam crapula est cruda epula, crudelisq; potatio, quæ vltra satietatem vsq; ad immanitatem, præter humanam, imō etiam contra brutalem naturam, spurcissime inoleuit. De qua bestialitate plura dicere tædet. Vistū quippe saturati frequētius in vitia cadūt. Quinetiā propter crapulam multi obierūt, prout rex Babylonie iugulatus ē, & quales olim lapidabant. Poratiōis aut̄ im-

Terenti⁹ in Andria.
 Iaco. 4
 Prouer. 24.
 Esa. 1.
 Psalm. 57
 Psalm. 104.
 Psalm. 139
 1. Pet. 2
 Iudæ. 1
 Nume. 22
 Cath. Senē. ca. 33
 Amos. 9
 Hic. 6. & 22
 Coloss. 3
 Ephe. 5
 Eccl. 10
 1. q. 1. cū oīs
 Distin. 47.
 sicut hi.
 Distin. 25. his
 Ver. 3. Aen.
 Abacuc. 2
 §.c. 43. §. 11
 Ezech. 28
 Eccl. 23
 Luca. 12
 Nume. 16. et 26.
 Roma. 5.
 Hiere. 5
 1. Reg. 15
 Distin. 81. si qui sunt
 Gene. 3
 Hebre. 2
 De postu. sca. c. 1
 Iudg. 1
 Eccl. 37
 Deute. 21
 mensus

- Dañ. 5. mensus excessus quotidiano experimento cernitur, vt impossibile sit huiusmodi
 Nume. 11. gulositatem diuino iudicio diutius impunitam iri, velut in veteri habetur testamē
 to, quādo populus murmurabat, inquires: Quis dabit nobis ad vescendū carnes, re
 cordamur pisciū quos comedebamus in Aegypto gratis: in mentē nobis veniunt
 cucumeres, & pepones, porriq; & cpe, & allea. Postea comederūt carnes donec
 exiret per nares; & verteret in nauseam. Adhuc carnes erāt in dentibus eorū, nec
 defecerat huiuscemodi cibus, & ecce furor dñi concitatus in populū, percussit eū
 plaga magna nimis. Ecce si deus taliter puniuit eos, qui vsq; ad nauseā cibo vesce
 bant, quid faciet nostris, qui vsq; ad necem mutua potatione abutunt. Nam vinū
 multos exterminauit, nec nō irrationē, & iram, & ruinas multas quotidie facit:
 siquidē secundū Apostolū, esca ventri, & venter escis, scilicet feruit. Deus autē &
 hunc & hāc destruet: ideo p̄cipit nobis Chr̄s, dicēs: Attēdite vobis ne forte gra
 uent corda vestra in crapula & ebrietate, & supueniat in vos repentina dies. s. iudi
 cij. Vā vobis q̄ cōsurgitis mane ad ebrietatē sectādā, & potādū vsq; ad vesperā, vt
 vino aetuetis. Gulo certe parū differt à porco, imō glutit ille semp, hic aliqñ satur.
 amboꝝ vitā si laus æquata notaret, plus rationis habet qui ratione caret.
 1. Cor. 6. V § Quinto Iudas rursus in sua Canonica, p̄ nubes denotat supbiā, quā
 Lucā. 21. corā deo & hominibus est odibilis, & initiū om̄is p̄ditionis: vnde à Christo sum
 Esa. 5. moperere exprobrat dicēte: Tu Capharnaum, nunquid vsq; in cælum exaltaberis:
 & J. c. 25. §. 12. sed vsq; in infernū demergeris, terræ Sodomorū remissus erit in die iudicij q̄ tibi.
 & J. c. 35. §. 13. Superbi nāq; se eleuāt, vt nubes obscurātes vesp̄ solem, sunt sine aqua sapia, & cir
 Iud. 1. cūferunt à ventis vanitatis. Quā quidē superbiā deus seriose execrat, tum maxime
 Hebr. 4. in suis ministris, tum etiā in cæteris Christianis: nemp̄ superbia in om̄i prope do
 Ecc. 10. minat ecclesia. At synagogā superborū non erit sanitas, ad quā Propheta inquit:
 Matth. 11. Arrogātia tua decepit te, & superbia cordis tui qui habitas in cauernis petre, id ē,
 Lucā. 10. humilis ecclesiā, & apprehēdere niteris altitudinē collis. Tu autē iudicio dei iustas
 Ecc. 3. superbiā tuā p̄enas exolues, qm̄ deus supbis resistit, cui om̄es superbi erunt tanq̄
 Hiere. 49. stipula. Sūt vero plures species superbiā: quāz vna stultus populus gaudet. s. ostē
 2. Mach. 7. tatione vestimētali quā humillima dñā nostra condēnat, dicēs: Deus disperfit su
 Iaco. 4. perbos. Et apud Birgitta: Propter superbiam plaga venit super regnū: ideo om̄es
 Malach. 4. assumāt veram humilitatem in vestibus, habēdo vestes moderatas, nō nimis lon
 Lucā. 1. gas more sceminaz, nec nimis strictas more scurrāz, nec scissuras vel fissuras vesti
 8. Bir. 57. um dispēdīofas & vanas & inutiles, q̄ talia displicent deo. Mulieres etiā deponāt
 vestes ostētationis, quas propter supbiā & vanā gloriā assumpserūt: qbus diabo
 6. Bir. 75. lus dictauit nouas abusiones & ornāmēta indecētia ad prouocandā luxuriā, & ad
 irritandū deū. Et alibi inquit Christus: Quid cogitāt hoies de se p̄sumētes, q̄ ego
 nō capiā vltionē ex eis: qui etiā voluntati meæ subijcio dāmonia, in qbus supbia
 Cath. Senē. ruit d̄ cælo illuc nunq̄ reuersura. Similiter dominus apud Catharinam.
 ca. 155. VI § Sexto per arbores infructuosas intelligit accidia: nā otiosi nō bonū
 sed indigestū, vel tardū fructum adferūt: siquidem fructus in autumnō adcrescens
 Ecc. 35. frequenter inutilis est atq; adulterinus. Nimisq; otiositas multam docet malitiam:
 De cōse. dif. nam in desiderijs est om̄is otiosus. Queritur Aegyptus, quare sit factus adulter: In
 5. c. nunquā promptu causa est, desidiosus erat. Qua de re saluator nos increpat, q̄ hic stamus
 Ouid. dere. tota die otiosi. Qui em̄ sectat otium, stultissimus est, quia replebitur egestate: nos
 am. lib. 1. autē ferme om̄es amplectimur otia, attediati em̄ abominamur diuina & spiritua
 Matth. 20. lia opa, omittēdo ea quē ad laudē dei spectāt, ad nostrāq; salutem sunt necessaria.
 Prouerb. 12. Otiosi quidem sumus, atq; pigri circa bona opa, occupati promptiq; circa mala
 & 28. negotia. In festis pro diuino cultu institutis visitamus tabernas & choreas seu tri
 pudia vel aliter circa illicita occupamur, exercitia spiritualia penitus detestantes.
 Hęc accidia est arbor bis mortua, id est, eradicata omittēdo & cōmittēdo, siqui
 dem semel morit̄ qui nō facit fructū bonū, itez morit̄ quando facit fructū malū.
 2. Cog. 7. Est etiā tristitia huius seculi, quā mortē operat, quia cōtraria p̄ceniā. Vnde P̄sal
 P̄sal. 104. mista: Humiliauerūt in compedibus. i. in otio & pigritia pedes eius, q̄ hos pedes
 P̄sal. 36. claudimus quo minus directe incedamus, declinādo malum & faciēdo bonū: nā
 P̄sal. 106. oēm escā abominata est anima nostra & appropinquamus vsq; ad portas mortis.
 Septimo

§. c. 20. §. 7.

§. c. 18. §. 1

§. c. 27. §. 13

in fine

J. c. 31. §. 6

§. c. 17. §. 13.

& §. c. 27. §.

12. & J. c. 32.

§. 11.

§. c. 14. §. 15

& J. c. 53. §. 16

§. c. 25. §. 10

& J. c. 40 §. 9

§. eo. in pri.

& §. c. 21. §.

9. & J. c. 34.

§. 3.

§. c. 23. §. 11.

in fine, & J.

c. 39. §. 5.

§. c. 22. §. 1.

& §. c. 2. §. 4

§. c. 27. §. 16

§. c. 27 §. 17

§. c. 27. §. 15

& J. c. 52. §. 12.

§. eo. in pri.

§. c. 15. §. 28

& J. c. 30 §. 9

J. c. 31. §. 2.

§.eo. i prin. VII § Septimo Thaddæus denotat iracundos per fluctus fieri maris, ut
 §.ca. 25. §.7 pote inquietos & amarus qui suas despumant confusiones. Porro tempore præ-
 & j. eod. §.8 senti ira nostri bilis multa causat homicidia, quorum quotidie infinita commit-
 in prin. tuntur ex negligentia superiorum & temeritate audacium. Aduersus illos ait do-
 minus in Esdra: Perentibus à me misericordiam non miserebor, quando inuoca-
 bitis me, non exaudiam vos, maculastis enim manus vestras sanguine, & pedes ve-
 stri impigri sunt ad committenda homicidia, nempe veloces hominum pedes
 ad effundendum sanguinem. Quod verificatur iam in quinto ecclesiæ statu, quo
 §.ca. 27. §.3 niam sanguis sanguine modo tangit. Nam manus nostræ iam sanguine sunt ple-
 & j. ca. 46. §.2 næ, alius alium per inuidiam occidit, & omnia commixta sunt sanguine. Et licet
 impijs & sceleratis homicidis lex posita sit, ipsi tamē impuniti euadunt. At talia
 qui agunt, & qui consentiunt agentibus, digni sunt morte, scriptura dicitur:
 Non misereberis homicidæ odiosi, sed auferes noxium sanguinem de Israel.
 §.c. 26. §.4 Hinc Birgitta audiuit vocem de terra clamantium: O domine rex iuste, iudica
 & j. eod. §.8 super reges & principes nostros, & attende super effusionem sanguinis nostri.
 in fi. Et Esaias inquit: Ecce dominus egredietur de loco suo, ut visitet iniquitatem ha-
 bitatorum terræ, & reuelabit terra sanguinem suum, & non operiet ultra inter-
 fectos suos. Eadem præconizata nobis plagâ videtur nunc imminere, quoniam
 his temporibus humanus sanguis innocenter & præter iustitiam ultra modum ef-
 funditur. Omnes enim homines vindictam appetunt, fatuus quidem statim in-
 §.ca. 52. §.16 dicat iram suam, & ira stulti grauior est saxo. Vir denique iracundus prouocat ri-
 xas, postea ira non habet misericordiam, nec erumpens furor. Exin per iram ho-
 micidij fraternitas deperit, quia gladium euaginant peccatores, intendunt arcu
 ut decipiant pauperem & inopem, ut trucident reos corde, ac interficiunt san-
 guinem innocentem. Et interfecta est terra, id est homines in terra habitantes, alias
 infecta, id est polluta est terra in sanguinibus, contaminata est in operibus eor-
 §.ca. 36. §.7 Idcirco ait dominus: Vlsciscar sanguinem seruorum meorum.
 VIII § Homicidia insuper voluntaria, vel etiam latrocinia apud nos re-
 linquuntur impunita, vel pœna capitalis in pecuniariam commutatur pro facul-
 tate homicidarum, in quantum quisque est soluendo, nisi vero in corpore luere co-
 §.ca. 25. §.2 gitur, dum habet quod soluat. Per huiuscemodi leuitatem iudicium & auaritiam
 §.eo. §.2. & ad plura homicidia committenda latrones illiciuntur. Memini certe quosdam
 §.eo. §.7 in criminosos pro commissis homicidijs pecuniaria esse punitos pœna, minoris qui-
 princ. dem summæ quàm salarium est macellarij pro vnus bouis laniatione, latrones
 quippe facilius atque securius euadunt, hominem interficiendo, quàm vulnerando
 & ita Italicum prouerbiū in Alemania modo præualet, homo mortuus non fa-
 §.ca. 19. §.6 cit guerram. Olim in ciuitatibus Germania habitauit iustitia, hodie homicidæ.
 Cum autem deum ad irascendum prouocamus quando homicidia, quibus vehe-
 §.ca. 25. §.8 menter offenditur, insequi & vlscisci differimus, quis nunc dubitat, ex quo princi-
 pes & iudices nostri sanguinem humanum innocenter effusum legitime non vin-
 §.c. 31. §.4 dicant, quin deus iustus iudex eadē maleficia propediem sit vindicaturus, quod pro-
 §.c. 11 §. 1. i fi pter primū homicidiū Cain, totū terrarū orbem maledictioni supposuit, ac alias
 & j. eod. §.9 idem saluator & iudex noster dicit illis innocenter interfectis, ut requiescant tē-
 & j. ca. 30. §.4 pus adhuc modicum, donec compleatur numerus conseruorum & fratrum eorū
 §.eo. §.7. & qui interficiendi sunt, scilicet in præsentibus quinto & sexto statibus, sicut & illi
 §.c. 35. §.7 interfecti sunt in prioribus quatuor statibus.
 §.c. 4. §.5 & IX § Sed quia in hoc seculo impij præualeant aduersus iustos, & bene est
 §.c. 43. §.1 omnibus qui præuaricantur, & inique agunt, ideo statim deus erit iudex impio-
 rum, quorum gladius intrabit in corda ipsorum, & arcus eorum confringetur.
 nec enim in gladio eorum possidebunt terram, neque in arcu suo sperabunt, & gla-
 §.c. 5. §.2 & dius suus non saluabit eos, quia vera & iusta sunt iudicia dei, qui iudicauit de me-
 §.ca. 43. §.4 retrice magna, quæ corruptit terram in prostitutione sua, & deus vindicabit san-
 §.c. 17. §.24 guinem seruorum suorum de manibus eius. Nam in prophetijs dicitur: Væ ci-
 uitas sanguinum, vniuersa mendacij, dilaceratione plena, non recedet à te rapina.

Iudæ. 1.
 Bilis. colera
 est, vñ biliosus
 dicuntur co-
 lerici.
 4. Efd. 1.

Psal. 15
 Esaiæ. 1.

1. Tim. 1.
 Rom. 1.
 Deut. 19
 8. Bir. 56

Esaiæ. 26

Pro. 12. 15
 Pro. 27
 Sap. 10
 Psal. 36

Psal. 105
 4. Reg. 9

Esa. 1.
 25. q. 4. si ca.

Gen. 4

Apo. 6

Hiere. 12
 Psal. 36
 Psal. 43

Apo. 9

Naum. 3

- Hic per Niniuen figuratur moderna ecclesia, in qua vniuersum exuperat mēdā-
cium, & quæ tota intrinsecis diuisionibus est dilacerata, quod est signū propriæ
subuersionis, quia omne regnum in se diuisum desolabitur. Effundetur autem san-
guis Christianorum sicut humus & corpora eorum sicut stercora. Sed & argētū
eorum & aurum eorum non poterit liberare eos in die iræ domini: Inebriabitur
nāq; terra eorum sanguine & humus eorum adipe pinguium, quia dies ultionis
donū, annus retributionis iudicij, scilicet ē hoc tempore quo perpetratur crudelis
& cōtinua sanguinis effusio.
- Lucæ. 11. X § Vltimo apostolus commemorat vitia luxuriæ per sydera errantia, que
Matt. 12. p̄sertim clericos luxuriosos, p̄sertim religiosos in mūdo apostatātes repre-
Sopho. 1. sentant, templum quippe est luxuria & comestationibus plenum. Quinimō nō so-
Esaia. 63. lum clericus, sed etiā vniuersus laicus, totusq; ecclesiæ populus est luxu plenus. Oēs
Iudæ. 1. ferriæ vtriusq; sexus homines, ē quibus ceu viuis lapidibus ecclesia constat, corda
2. Mach. 6. sua in luxuria enutriunt. De qua fornicaria ecclesia inquit dominus: Dicite quo-
Iacob. 5. niam ipsa non vxor mea, & ego non vir eius, auferat fornicationes suas à facie sua
Osee. 2. & adultera sua de medio vberū suorū, ne forte expoliā eā nudā, & filiorū suorū nō
Hierē. 15. miserebor, quoniam filij fornicationū sunt. Et alibi: Nudauī scēpora tua, & ap-
Hierē. 23. paruit ignominia tua, adulteria tua, & hinnitus tuus, scelus fornicationis tuę. Væ
Osee. 4. tibi Hierusalem, id est, ecclesiæ. Heu inquam verificata modo videntur prophe-
tica præconia, quōd adulterijs repleta est terra, omnesq; fornicantur neq; cessant
quoniam spiritus fornicationis decepit eos. Quoniam creber fit luxus inter mor-
tales atq; inuerecundus, exprimi nequit, quisnam enumerare potest fornicatio-
num genera, adulteria manifesta, incestus impudicos, stupra illicita, raptus iniu-
rios, ac vitia Sodomix horrenda? terram quidem polluunt in fornicationibus,
& maleficijs suis. Quocirca modernis ecclesiæ membris (quæ nos Christianifideles
sumus) Apostolus scribit hæc verba: Omnino auditer inter vos fornicatio, & ta-
lis qualis nec inter gentes. Fugite igitur fornicationem, omne enim aliud pecca-
tum extra corpus est, qui autem fornicat, in corpus suū peccat. Et infra: Fornica-
tio autē & omnis immūditia nec nominetur in vobis. Omnis em̄ fornicator nō ha-
bet hæreditatē in regnō Christi. Mortificate ergo mēbra vestra.
- Ephē. 5. i. § XI § Ecce ob fornicationem nostram dei iudicium nobis imminet. For-
1. Cor. 5. 6. nicatores em̄ & adulteros iudicabit deus. Qui in Ezechiele ad ecclesiam moder-
nam ait: Multiplicasti fornicationes tuas, ideo iudicabo te iudicij adulterorū, &
Ezech. 16. dabo te in manus inimicorum, qui destruent lupanar tuum, & demolient prosti-
bulum tuū, & desines fornicari. Et infra: Reuelabitur ignominia fornicationum
Ezech. 23. tuarū, scēsus tuū & fornicationes tuæ fecerūt hæc tibi, q̄a oblitus es mei, & proie-
cisti me post corpus tuū, tuq; portabis scelus tuū & fornicatiōes tuas, & auferam
Osee. 7. scelus de terra. Item in Osea: Omnes adulterantes sunt quasi clibanus succensus à
coquente, expādā super eos rete meū, & quasi volucrem cœli detrahā eos, cæ-
dam eos secūdam auditionem cœtus eorū. Væ eis quoniam recesserūt à me, va-
stābuntur quia præuaricati sunt in me.
- Apoc. 14. 18 XII § Ob fornicationem præterea nostrā timēdus est grauis ecclesiæ casus. Nam scribit cœlestis Secretarius: Cecidit cecidit Babylon, quia de vino iræ
fornicationis eius biberunt omnes gentes. Angelus quoq; ad ecclesiā fornicariam
ait: Balaam docebat edere & fornicari: Item mulier Iezabel docet & seducit ho-
mines fornicari. Et dedi illi tempus, vt pœnitētiam ageret, & non vult pœnite-
re à fornicatione sua. Ecce ego mittam eam in lectum & qui mechantur cum ea,
in tribulatione maxima erunt nisi pœnitentiam egerint, & dabo vnicuiq; vestrū
secūdam opera sua. Quamobrem dominus ecclesiam clementer exhortatur di-
cēs: Tu fornicata es cum amatoribus multis, tamen reuere ad me, & ego susci-
piam te. Rursus ad Christianos: Nūc repellāt procul fornicationem suā, & habi-
tabo in medio eorum. Ergo abstinēamus nos à fornicatione, & à passione desi-
derij, ne nobis (prout apostolus Iudas cōcludit) procella tenebrarū, id est, tempe-
stas pœnarum cōseruetur in æternum.

De dilatione supplicij & patiētia dei. Cap. XXIX.

Vifs